

Posudek diplomové práce

Markéta Gallóová: Uvádění mezinárodních časopisů (National Geographic a Reader's Digest) na český trh: strategie a postupy přenosu

Práce je teoreticko-empirická, provádí kvalitativní výzkum - kazuistika a strukturní analýza produktů, kvantitativní stránku představují doplňující data jiných výzkumů.

Cílem práce je odhalit proces uvádění dvou mezinárodních časopisů na český trh a zjistit, zdali se v průběhu existence českých variant měnily normy či praktiky spojené s jejich produkcí. Předmětný zájem výzkumu se týká procesů, produktů i účastníků, sledována je i stránka vlivu zahraničního a domácího kontextu a vlivu na domácí kontext (zvl. ve stejné žánrové kategorii). Ke sledovaným aspektům, které je nutno vyzdvihnout z hlediska zaměření výzkumu, patří analýza skladby časopisů a sledování procesu její produkce včetně nepřekladových složek, a hlavně podchycení celého procesu z hlediska moci a kontroly centrálního vydavatele, který si vytváří závislé lokální sítě moci a kontroly a v podstatě uplatňuje různými prostředky svoji politiku i v oblasti překladových norem.

Výsledky ukázaly, že i když je schéma mocenského řízení a kontroly v obou případech obdobné, v četných aspektech byly zjištěny rozdíly v uplatňování moci. Z vývojového hlediska vlivu na domácí žánr nebyl dopad analýzou přímo dokázán – je to sice škoda, ale práce by přerostla rámec práce diplomové, navíc by průkaznost takových hypotéz byla dosti obtížná. Diplomantka však na strukturním rozboru sledovala případné vývojové změny v překladatelské normě a snažila se je z hlediska organizace zjistit i v rozhovorech. Objektivitu výpovědi zpětně ověřovala strukturní analýzou textů – ta samozřejmě dovolila ověření jen omezené skupiny parametrů a navíc byly k dispozici texty finální, nikoliv i texty před redakcí atd., takže rekognoskativní model nemohl být uplatněn a procesuální model výroby překladu je tak odvozen z výpovědi redaktorů. Hledisko vývojových změn v metodě „převodu“ na finálním produktu sledováno být mohlo, stejně jako poměr tří druhů převodu v RD (překlad, lokalizace, adaptace), což z translátologického hlediska považuji za dosti zásadní přínos. Recepce byla sledována především formou nákladovosti; totéž z hlediska postavení obou časopisů na domácím trhu. Zde by se samozřejmě vyplatilo zkoumat marketingové strategie a společenskou hodnotu obou časopisů, což je však záležitost jiné disciplíny.

Celkově je práce na požadovanou úroveň ambiciózním projektem, jehož cílům diplomantka dostala. Za jistou slabinu je možno považovat některé rozborů textů (zvl. RD), kde se zjištění omezují více méně na reálie a tematická složka i složka jazykového stylu je v pozadí, i když lze souhlasit s tím, že metoda převodu reálií je významným indikátorem metody jako celku. U časopisu NG by zas podrobnější stylistický rozbor ukázal na efektivitu procesů z hlediska kvality převodu, jak to dokládají studentské analýzy. Technicky vadí umístění tabulek do příloh bez komentářů a nečíslovanost jejich stran, rovněž grafická úprava má nedostatek v psaní samostatných citátů (uvozovky, odrážky). Drobné teoretické otázky nechávám na oponentovi a případně na obhajobě.

I přes tyto výhrady navrhuji známku „výborně“.

V Praze dne 14/9//09

Zuzana Jettmarová
vedoucí diplomové práce